ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การสนับสนุนทางสังคมกับการปรับตัวของเด็กกำพร้าที่พ่อแม่

เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์

ชื่อผู้เขียน

นางสาวจิตติมาพันธ์ ณ เชียงใหม่

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เชาวลิต พุทธวงศ์ ประธานกรรมการ

อาจารย์จุฑารัตน์

บวรสิน กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์โสภณ

อรุณรัตน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสนับสนุนทางสังคมที่มีผลต่อการปรับตัวของ เด็กกำพร้าที่พ่อแม่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย คือ เด็กกำพร้าที่พ่อแม่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์มีอายุระหว่าง 10 – 18 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอ สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกร่วมกับการ สังเกตและนำมาวิเคราะห์เนื้อหา ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลรวม 4 เดือนผลการวิจัยพบว่า

การปรับตัว พบว่า การปรับตัวด้านสรีระวิทยา เด็กกำพร้ามีพัฒนาการตามวัยเหมาะสม การปรับตัวด้านอัตมในทัศน์ เด็กกำพร้าที่อยู่ในความดูแลของ และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี ไม่รู้สึกหวั่นไหวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ของบุคคล มารดาหรือญาติซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ส่วนเด็กกำพร้าที่อยู่ในความดูแลของญาติซึ่งไม่มี รอบข้าง และพึงพอใจกับชีวิตความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันจะเกิดความวิตกกังวลจากการเปลี่ยนแปลงในชีวิตและมีพฤติกรรมแสดง ความไม่พอใจเมื่อไม่มีใครสนใจ การปรับตัวด้านบทบาทหน้าที่ เด็กกำพร้าที่อยู่ในความดูแลของ มารดาหรือญาติซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันสามารถทำหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบในครอบครัวและ โรงเรียนได้ตามปกติ แต่เด็กกำพร้าที่อยู่ในความดูแลของญาติซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมักมี การปรับตัวด้านการพึ่งพา เด็กกำพร้าที่อยู่ในความดูแลของมารดาหรือญาติ ผลการเรียนแย่ลง ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันสามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตัวเองได้เท่าที่จะสามารถทำได้ ส่วนเด็กกำพร้าที่อยู่ในความดูแลของญาติซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมักคิดว่าไม่มีใครคอย เอาใจใส่ดูแล จึงมักเรียกร้องความสนใจจากผู้ให้การดูแล

การสนับสนุนทางสังคม พบว่า การสนับสนุนด้านอารมณ์ เด็กกำพร้าที่พ่อแม่เสียชีวิต ด้วยโรคเอดส์ที่อยู่ในความดูแลของมารดาหรือญาติซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาก่อนจะได้รับ ความรัก ความเอาใจใส่ ดูแลจากครอบครัว เมื่อเกิดปัญหาสามารถขอคำปรึกษาได้และได้รับ ความช่วยเหลือ ส่วนเด็กกำพร้าที่อยู่ในความดูแลของญาติซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาก่อน เมื่อเกิดความไม่สบายใจจะไม่กล้าขอคำปรึกษา การสนับสนุนด้านสิ่งของและบริการ เด็กกำพร้าได้รับการสนับสนุนด้านสิ่งของเงินทองจากครอบครัวและจากมูลนิธิแม่ห่วงลูก เช่น เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม และเมื่อเกิดการเจ็บป่วย ครอบครัวจะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุนด้าน ข้อมูลข่าวสาร เด็กกำพร้าได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดการเจ็บป่วยจากครอบครัวและ จากบุคลากรทางการแพทย์

การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ เช่น การได้รับความรัก ความห่วงใยและความ เอื้ออาทรเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เด็กกำพร้าที่พ่อแม่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์เห็นคุณค่าในตัวเอง สามารถเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคได้ และทำให้เด็กกำพร้าที่พ่อแม่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม

Thesis Title

Social Supports and Adjustment of Children Orphaned

by AIDS

Author

Miss Jittimapan Na Chiangmai

M.Ed.

Health Promotion

Examining Committee

Asst. Prof. Dr.Chawalit

Putthawong

Chairman

Lect. Chutarut

Borwornsin

Member

Asst. Prof. Sopon

Arunrutana

Member

Abstract

The purpose of this research was to study the effects of social supports on the adjustment of children orphaned by AIDS. The qualitative approach was used. The targets of this research were children orphaned by AIDS in Sanpatong District, Chiangmai Province with the age of 10-18 years old. Indepth interview accompanied by participation observation was used to collect data, up to four months of the study it can be concluded that:-

The adjustment of children orphaned by AIDS, it was revealed that the physiological mode, children orphaned by AIDS having normal growth development and normal lifestyle. Self concept mode, children orphaned by AIDS who live with their mother or close relatives, are able to bear criticism from other people and satisfy their living. However, children orphaned by AIDS who do not live with their mother or close relatives will develop anxiety from changing lifestyle and exhibit frustration when neglected. Role conflict mode, children orphaned by AIDS who live with their mother or close relatives, are able to play their roles and to take responsibilities in family and school. However, children orphaned by AIDS who do not live with their mother or close relatives are likely to have poor mark in school. Independent mode, children orphaned by AIDS who live with their mother or close relatives, can perform social activities as much as they can. On the other hand, children orphaned by AIDS who live with distant relatives, think that no one takes care of them and they tend to gain interest from the family.

The social supports of children orphaned by AIDS, it was revealed that, the emotional support, children orphaned by AIDS who their parents died of AIDS and they are taken care by close relatives, are likely to be loved from the family. When they face problems they can ask for suggestions from the family. However, children orphaned by AIDS who live with distant relatives do not feel comfortable when asking for suggestions. Instrumental supports, children orphaned by AIDS receive support in terms of living materials and money from Mother Children Concern Foundation (MCC) such as cloths. When they get sick their family will take care of them. Information supports, children orphaned by AIDS receive suggestions regarding how to take care of themselves when sick from the family and medical staff.

Emotional supports such as generosity and hospitality are important in order to make children orphaned by AIDS, who their parents died of AIDS, think that they are valuable in society and able to face problems and obstacles. As a result, they can adapt themselves properly in order to live in society.